

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniki in upravniški prostori:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO 23, ILL., ČETRTEK, 11. APRILA (APRIL 11), 1946

Subscription \$6.00 Yearly

ŠTEV.—NUMBER 72

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

Por med Perzijo in Rusijo še ni izravnano

nyko se udeležil se varnostnega sveta

ERZIJSKI GENERAL ARETIRAN

York, 10. apr.—Čprav

da je dobil zavezo na

na sporno vprašanje ostan

od dnevnem redu do 6. maja,

po zagotovitvi Moskve eva-

na ruskih čet iz Perzije do-

na, naj kontroverza ostane

predju, vsebuje pismo, ka-

je Hussein Ala, perzijski po-

ki v Washingtonu, naslovil

ostnemu svetu. V tem na-

od svoje vlade v Teheranu.

sta perzijskega poslanika je

ročila nove komplikacije.

da, da se bo trenje med Ru-

na eni strani ter Ameriko

Veliko Britanijo na drugi ob-

Moška vztraja pri sta-

da perzijsko vprašanje ne

da pred varnostni svet, ker

stija sklenila dogovor s per-

vo vlado.

erika in Velika Britanija

ta, da perzijsko vprašanje

na dnevnem redu, dokler

odo ruske čete zapustile

gajkih krajev. Ameriški in

Domače vesti

Obisk
Chicago.—Glavni urad jedno-

te je zadnji dni obiskal Anton

Udovich iz La Salla, Ill.

Iz Clevelanda
Cleveland.—Po dolgi bolezni

je umrl v bolnišnici John Zu-

pančič, star 57 let, rojen v Prim-

skovem pri Litiji, v Ameriki 35

let. Bil je član društva 126

SNPJ in SDZ. Zapušča sina,

dve poročeni hčeri, pet vnukov

in več drugih sorodnikov. — V

Euclidu je po dolgi bolezni u-

mrila vdova Mary Pekoč, rojena

Lochner v Thomasu, W. Va.,

stara 54 let. Tudi zapušča po-

ročeno hčer in dve vnukinji, v

Thomasu brata Johna in sestro

Anno Wenck, v Fitzgeraldu,

Ga., brata Henryja.—Po dolgi

bolezni je umrl Anton Jerina,

star 69 let, doma iz Preserja, v

Ameriki 42 let. Bolehal je od

oktobra 1944, ko si je pri padcu

zlomil kost v boku. Član je bil

SDZ in ABZ. Zapušča ženo,

dva sinova, dve hčeri in vnuka,

v starem kraju pa polbrate in

polsestre.—V bolnišnici je dalje

Velika Britanija bo znižala proračun

Stroški znižani za 31 odstotkov

London, 10. apr.—Finančni

minister Hugh Dalton je nazna-

nil v parlamentu znižanje pro-

računa v tem letu, začno pa je

izrazil upanje, da bo proračun

skoro uravnotežen z znižanjem

stroškov. Poslanci so pozdravi-

li njegovo izjavo.

Dalton je dejal, "da za vsak

dolar, katerega bo vlada potro-

šila, bo dobila povračilo 92 cen-

tov v obliki davčnih dohodkov.

Vsa znamenja kažejo, da bo pro-

račun uravnotežen, kar smatram

za velik uspeh. Na to moramo

biti ponosni."

Finančni minister je dalje re-

kel, da bo Velika Britanija po-

trošila v tem letu \$15,548,000,

njeni dohodki pa bodo zna-

šali iz vseh virov \$12,772,000,

000. Stroški bodo znižani za 31

odstotkov. Vlada bo storila po-

trebne korake za preprečitev

inflacije.

Dalton je izrazil upanje, da bo

Velika Britanija dobila posojilo

v Ameriki. Pogajanja glede

posojila so bila zaključena v

Washingtonu pred več tedni.

DOLGA STAVKA KONČANA Z DOSEGO SPORAZUMA

Tovarne International Harvester Co. bodo obnovile obrat

ZVIŠANJE PLAČE ZA 18 CENTOV NA URO

Washington, D. C., 10. apr.—

Osemdeset dni trajajoča stavka

v desetih tovarnah International

Harvester Co. v Chicagu in dru-

gih mestih je bila danes konča-

na z dosegom sporazuma med

kompanijo in unijo United Farm

Equipment & Metal Workers

CIO.

Unija je okleala stavko 21.

januarja, ko je kompanija odbi-

la zahtevo za zvišanje plače in

zboljšanje delovnih pogojev. Do-

sega sporazuma je naznanil John

W. Gibson, pomožni delavski

tajnik, ki je več dni konferiral

z reprezentanti unije in kompa-

nije. On je dejal, da je konec

stavke ne samo v prilog delav-

cem in kompaniji, temveč tudi

farmerjem, ker se bo produkcija

poljedelskih strojev obnovila.

Po naznanilu, da je stavka

končana, je Gerald Fielde, taj-

nik-blagajnik unije, dejal, da se

bodo reprezentanti unije, ki so

se pogajali z uradniki kompanije

v Washingtonu, vrnil v Chic-

ago, da pospešijo ratifikacijo

Gouzenko razkrin-

kan kot zločinec

Postavljen bo pred sodišče, če se vrne v Rusijo

Ottawa, Kanada, 10. apr.—Igor

Gouzenko, bivši klerk v sovjetskem

poslanstvu, čigar pričanje in iz-

povedi so tvorile podlago kanadski

preiskavi aktivnost špijskega kro-

ška, je po izjavi poslaništva tat in

zločinec in bo postavljen pred sodišče,

če se bo kdaj vrnil v Rusijo. Posla-

ništvo je objavilo izjavo, v kateri

pravi:

"Kanadski listi so nedavno ob-

javili poročila z namenom, da

postavijo nekatere člane sovjetsk-

ega poslaništva v Ottawi v slab-

o luč. Med temi so V. G. Pavlov,

I. Krotov in drugi. Poročila

bazirajo na lažljivih izjavah

Gouzenka, bivšega uslužbenca

poslaništva, ki je kradel denar

iz blagajne poslaništva in izvršil

druge zločine.

Sovjetsko poslaništvo smatra

za svojo dolžnost, da pove v jav-

nost, da so izjave Gouzenka, ob-

javljene v kanadskih listih, ne-

neresnične. Iz tega razloga ne

zaslužijo nobene pozornosti."

V. G. Pavlov je bil omenjen v

poročilu kanadske preiskovalne

Odložitev demobilizacije poljske armade v Italiji

Konfliktni interesi Velike Britanije in Rusije vzrok

SOVJETSKA VLADA PROTESTIRA

London, 10. apr.—Ker se in-

teresi Velike Britanije in Rusije

v Sredozemlju križajo, je bila

demobilizacija poljske armade v

Italiji odložena, pravi vest iz po-

učenih virov. Čeprav je britska

vlada podprla apel poljske vlade

v Varšavi, naslovljen 200,000

poljskim vojakom, mornarjem in

letalcem, naj se vrnejo domov,

je očitno, da se bo demobilizacija

zavlekla.

Britska vlada je podprla apel

zaradi pritiska iz Moskve. Sov-

jetska vlada zahteva razpust

poljskih oboroženih sil. Ona je

že poslala protest proti zavleca-

vanju demobilizacije članom

varnostnega sveta Združenih na-

rodov.

Poljska armada v Italiji šteje

čez 110,000 vojakov. Ta sila je

pod poveljstvom britskih čast-

nikov. Poljski vojaki drže in

ščitijo komunikacijsko linijo, ki

se razteza od Taranta na južni

konic Italijanskega čevlja do

reke Po na severu. Poročila pra-

vijo, da sta le ena britska in ena

Argentinški list napadel Byrnesa

Vprašanje sklenitve obrambnega pakta

Buenos Aires, Argentina, 10.

apr.—Da se argentinska vlada

ne strinja s pogojno ponudbo

ameriške vlade glede sklenitve

pakta vzajemne obrambe zapad-

ne hemisfere, dokazuje napad

na ameriškega državnega tajnika

Byrnesa v listu La Epoca.

Ta list je organ polkovnika

Juana D. Perona, ki je bil pri

nedavnih volitvah izvoljen za

predsednika argentinske repub-

like. Iz tega razloga je napad

na Byrnesa značilen. Ameriški

državni department se je vme-

šaval v volilno kampanjo, da

prepreči izvolitev Perona za

predsednika. Perona je obdol-

žil, da ima zveze z nacisti in fa-

šisti.

Byrnesev pogoj, da mora Ar-

gentina izločiti osiščne vplive

pred podpisom pakta vzajemne

obrambe, je izrazil ostro kritiko.

Vprašanje je, ali bo Argentina

splah podpisala pakt pod tem

Raziskava atomske energije

Znanstveniki priporočajo civilno kontrolo

Washington, D. C., 10. apr.—

Raziskava atomske energije se

nadaljuje skoro v istem obsegu

kot v vojni dobi. Avtoritativni

krogi so razkrili, da Amerika

potroši pol milijarde dolarjev

letno za raziskave.

Ta vsota vključuje stroške za

vzdrževanje takozvanega Man-

hattanskega projekta, ki je stal

Ameriko dve milijardi dolarjev

v teku vojne. Projekt je še pod

kontrolno armade.

Pred kongresom je zakonski

načrt, ki določa civilno kontrolo

atomske energije. Ta ima opo-

ro pri znanstvenikih, ki so izna-

šli atomsko bombo. Avtor načrta

je senator McMahon. Napoved

Švica hoče ostati neutralna

Bern, Švica, 10. apr.—Zunanji

minister Max Petiplier je izjavil

v parlamentu, da hoče Švica

ostati še nadalje neutralna in iz

tega razloga ne bo vložila pro-

snje za pristop v organizacijo

Združenih narodov. "Švica ne

bo stopila v organizacijo, čeprav

bi dobila povabilo," je dejal.

"Naš status nevtralnosti ni v so-

Prosekucija ruskega mornaričnega častnika

Washington, D. C., 10. apr.—

Federalni justični tajnik Clark

je dejal, da se priprave za pro-

sekucijo Nikolaja G. Redina, ru-

skega mornaričnega častnika,

nadaljujejo, čeprav je Rusija a-

pelirala na ameriško vlado, naj

umakne obtožbo. Redin je bil

aretiran na obtožbo špionaže 26.

marca v Portlandu, Ore.

Premešanje ameriških diplomatov

Truman imenoval nove poslanike

Washington, D. C., 10. apr.—

Predsednik Truman je objavil

formalni načrt glede reorganizir-

iranja ustroja ameriških diplo-

matov v latinskih republikah

George S. Messersmith, ki je

zdej poslanik v Mehiki, je bil

imenovan za poslanika v Argen-

tini.

Raztegnitev sistema socialne zaščite

Delavski tajnik predlaga zvišanje podpore

Washington, D. C., 10. apr.—

Delavski tajnik Lewis Schwell-

enbach je pozval kongres, naj

raztegne sistem socialne zaščite,

da bo kril tudi poljedelske de-

lavce in hišne uslužbence. On

NOVA USTAVA JUGOSLAVIJE

Po angleškem izvirniku priredil Mirko G. Kuhel
(Nadaljevanje.)

Vsi naj delajo

Ustava nadalje nudi posebno zagotovitev v zvezi z nedotakljivo osebnosti (habeas corpus) in nedotakljivostjo privatnega bivalja in posesti. Naglašajo obče načelo, da mora vsakdo delati pod tujim nadzorom, kadar skupnosti ne daje, tudi ne more od nje prejemati, razen tujih državljanskih dolžnosti, ki so predmetne za državno dolžnost skrbeti za onemogle vojne invalide, za vojni srote. Država zagotavlja javno zdravje in varstvo pred povzročilci kulture in umetnosti. Soje so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure.

Država zagotavlja javno zdravje in varstvo pred povzročilci kulture in umetnosti. Soje so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure. Ločene so svobodne in brez cenzure.

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ

Prezidij (predsedništvo) je izvoljen tekom skupnega zasedanja obeh svetov skupščine. Sestoji iz predsednika, 6 podpredsednikov, tajnika in največ tridesetih drugih članov. Prezidij kliče in zaključuje Ljudsko skupščino, postavlja datume za volitve, odloča o skladnosti potav z ustavo, obvezno tolmači zvezne povelje ter jih razglasi. Ima tudi pravico deliti pomilostitve (amnestije), sklepati mednarodne pogodbe, imenovati poljanike v inozemstvu, sprejemati poverilna in odpoklicna pisma diplomatskih predstavnikov tujih držav, deliti odlikovanja, menuje in razrešuje ministristva v kabinetu, razpisuje ljudske referendume o pristojnih vprašanjih po zaključku Ljudske skupščine ali na predlog kabineta. In končno, ko je Ljudska skupščina na razstanku, izvršuje nekatere njene posle (imenovanje ministrov in namestnikov, napoveduje vojne v primeri napada, okliče mobilizacijo itd.). Prezidij je odgovoren Ljudski skupščini, katere zamore odpoklicati člane prezidija posamezno ali v celoti in izvoliti nadomestne za neizte-

RAZTEGNITEV AMERIŠKIH ŽITNIH ZALOG

Nov, takozvani "Famine Emergency Committee" (Odbor za nujno pomoč stradalnim ljudstvom v Evropi in drugod), je izdal na ameriško ljudstvo apel, v katerem je rečeno, naj si sami omejijo količino žitnih jestvin, ki smo jih do sedaj uživali. Predsednik tozadevni program predvideva 40-odstotno omejitev konsumcije žita oziroma žitnih izdelkov v tej državi. Izdelovalci piva, peki in mlinarji ter živinorejci in drugi bodo odslej uporabljali znatno manjše količine žita, ker le na ta način bo mogoče preprečiti množično stradanje po evropskih in nekaterih azijskih deželah.

Ameriška prehrana vsebuje poleg "našega vsakdanjega kruha" tudi najrazličnejše pecivo in druge sladke in nesladke dobrote, ki jih je najti v vsaki živilski trgovini, pekarni ali mlinu. Če se, da predstavljajo žitni produkti eno petino celotne ameriške prehrane. Poleg tega se seveda izdeluje tudi pivo in mnogo žita se porabi za živalsko krmo in drugo pičo. Prostovoljne regulacije, ki so sedaj odredjene, streme predvsem za tem, da se raztegne ameriške žitne zaloge v svrhu izvedenja programa za preprečitev in omilitve lakote, ki jo je pustila za seboj vojna.

To ne pomeni, da bodo ameriški ljudje sami prikrajšani na vitalni hrani, pač pa, da bo izbira žitnih produktov manjša in piva bo manj kot doslej. Kruh bo odslej malo bolj "žiten," to se pravi, moka ne bo tako fina kot doslej, temveč bo vsebovala 30 odstotkov žita, kar pomeni manjšo porabo žita v mlinih, kjer se žito melje v razne vrste moke. Ta novi kruh pa je za zdravje posameznika veliko boljše, kajti vsebuje več važnih prehranskih snovi. Navzlic temu pa ta kruh ni črn, kakršnega bodo pekli v Evropi in drugod, kadar debe našo pomoč v žitu.

Fašizem v Avstriji

DUNAJ.—ONA—Pristaši nacizma v Avstriji se pozdravljajo s tem, da si ključno mesto pozdrava številko—88—. Začetna črka hitlerjevega imena je namreč osma črka abecede, in če jo dvakrat ponoviš, imaš nacistični pozdravil "Heil Hitler!"

Ta novi pozdrav je postal ba je znak spoznavanja med Hitlerjevimi pristaši od vzhodne Prusije pa do štajerskih dolin. Ravno na Štajerskem, to je v avstrijskem delu te pokrajine, je položaj posebno resen. To je lahko razumljivo, saj je Hitler sam dejal, da je Gradec zaslužil častni naslov "mesta nacistične revolucije."

Zarotniki, ki se pozdravljajo s številko "88", se ohrabrujejo pred vsem s tem, da se tolažijo, da Hitler sploh ni mrtev. "Vojna ne bo nadaljevala najpogostejše v dveh letih," si prigovarjajo. Morda je največ tega med dijaki. Daleč v gorah so našli zavetnik tečajne smučarjev, katere so vodili bivši SS-častniki.

Kot v pokrajini Notranje Mongolije, tako je tudi v Mandžuriji nastalo močno avtonomno gibanje, ki je pa bolj pokrajinskega značaja. V Notranji Mongoliji živi ljudstvo, ki ima svoje močno izražene posebnosti, ki je ločijo od Kitajcev. V Mandžuriji je avtonomno gibanje osnovano na zahtevah pokrajinske vlade, ki hoče več samostojnosti. Ta problem ni omejen le na Mandžurijo, temveč velja za vse zgodovinske kitajske pokrajine, — pač pa je najbolj ostro prišel na površje v Mandžuriji. Kitajci so kolonizirali večino Mandžurije šele v modernih časih. Kitajci, ki so odhajali tja, se niso izseljevali tako kot Evropejci v Ameriko, ki so iskali novo domovino, temveč so nekako širili ozemlje Kine in njene meje. Toda pomisliti je treba, da je bila Mandžurija od vseh kitajskih pokrajin — če izvzamemo otok Formozo — najdalj časa pod peto japonskih gospodarjev. Bilo je mnogo odpora, odkritega in podtalnega, za katerega je moralo plačati z življenjem mnogo odločnih ljudi. Toda mnogo jih je tudi preživel dobo okupacije. Zdaj so začeli zopet prihajati na dan in se uveljavljati. Čunkinška vlada je napravila usodno zmoto, da tega ni upoštevala. Predno so Japonci zasedli Mandžurijo, je bila najslavnejša in najbolj vplivna osebnost Mandžurije takozvani "mladi maršal" Čang Hsue-Liang, ki je leta 1938 pomagal v Sianu ujeti generalisima Čiang Kajšeka, ker je bil prepričan, da ne velja nadaljevati borbe proti komunistom ter se raje zvezati z njimi v strnjeni fronti proti Japoncem. Mladi maršal je bil pozneje postavljen pred vojno sodišče in zaprt.

Ne bom se tu ukvarjal z vpra-

ni trpel ne samo radi vojnega razdejavanja, ampak tudi radi suše, ki je škodila tudi pridelku v Argentini, južni Afriki in Indiji, da so bile težko prizadete nekatere od najvažnejših svetovnih žitnic. Tako je položaj danes tak, da imata le Amerika in Kanada, kljub suši lanskega leta, odvisno zalogo žita na rokah. Kot v drugih deželah, se prideluje tudi v Ameriki tri četrtnine ozimne ali žita sejanege jeseni ter le en četrť jare ali spomladne pšenice, ki je sejana na spomlad in dozori za žetev pozno poletno.

Pšenica, kot riž, ječmen, oves in rž, je žitarica starega sveta—koruza pa je prišla iz novega sveta, Amerike, toda zavzema danes več posetvene zemlje po svetu kot katerikoli drugi živežni pridelok. Korzar nimajo številke v pogledu žitnih pridelkov Amerike tekom zadnjih nekaj let, naj ve, da smo pridelali lani 1,123,000,000 bušljev pšenice. Prejšnje leto se je pridelalo 50 milijonov bušljev manj. L. 1942 je bil pridelok pšenice tako bogat, da farmarji niso imeli dovolj shramb, kamor bi spravili nepričakovano bogato letino. Lanskega pridelka se je precej poskrilo v nadi, da bo mogoča spekulacija z žitom, zato pa je nastala potreba sedanjih odredb in prostovoljne omejitve v konsumciji žitnih pridelkov.—FLIS.

Podatki urada National Geographic Society v Washingtonu kažejo, da je bil žitni pridelok Ukrajine, Francije, Italije in Nemčije pred vojno trikrat tolik kot ameriški žitni pridelok. Od omenjenih dežel ali pridelov je imela Francija dovolj žita za lastno uporabo, dočim je Italija žito uvažala, a Ukrajina in južna Rusija pa so žito izvažale. Večina evropskih dežel je žito uvažala. Žitni pridelok v Evropi je la-

Vojni dobičkarji v Sloveniji polagajo račune

Ljubljana, 8. jan. — Po vsej Sloveniji se vrstijo javne razprave proti vojnimi dobičkarjem, katerih komisije za ugotavljanje vojnih dobičkov s podporo ljudstva ugotavljajo in odvzemajo brezsrčnim izkoriščevalcem velike zneske, ki so jih nagrabili v težkih vojnih razmerah, ko je delovno ljudstvo v boju z nadmočnim sovražnikom prenašalo nadčloveške napore in trpelo skrajno pomanjkanje. Najmanj, kar lahko danes ljudstvo terjaja od teh parazitov, je povrnitev vsega dobička, ki je bil nagrabljen medtem, ko so padali naši najboljši sinovi in je okupator požgal naše vasi. Povrnjeni vojni dobički gredo v sklad za obnovo.

Med vsemi vojnimi dobičkarji v ljubljanskem okrožju skupno z okrožnim mestom Ljubljano ni niti enega, ki bi prijavil dejansko višino zneska, ki je bil pozneje ugotovljen za vojni dobiček. Komisija za ugotavljanje vojnega dobička pri mestnem odboru za okrožno mesto Ljubljano je zbrala podatke o 1284 vojnih dobičkarjih, od katerih pa se jih je v predpisanim roku prptovoljno prijavilo samo pet in še ti so prijavili navedli prenikne zneske. Kaaneje se jih je na uradni poziv odzvalo borih 17, ki seveda tudi niso prijavili vsega vojnega dobička. Skupni znesek vseh 17 vojnih dobičkarjev znaša po njihovih prijavah 5,318,585 dinarjev.

V mesecu decembru je bilo v Ljubljani na javnih razpravah obravnavanih 15 primerov vojnih dobičkarjev, katerim je bilo odvzetih 9,393,897 din. Če računamo, da je treba obravnava ti še več kot tisoč primerov, o katerih so že zbrani podatki, sedaj vidimo, kako ogromne vsote so si nagrabili ti sebičneži na račun ljudstva. V ljubljanskem okrožju je bilo v zadnjih tednih 44 javnih razprav proti vojnimi dobičkarjem, na katerih je bilo ugotovljenega 13 milijonov vojnega dobička. Vendar pa je ta znesek precej višji, ker iz okrajev Rakek in Škofja Loka ni še popolnih poročil. Tudi v ljubljanskem okrožju je treba obravnava ti še 455 primerov.

Ljudstvo ljubljanskega okrožja in okrožnega mesta Ljubljane je do sedaj samo prijavilo 160 vojnih dobičkarjev. V velikem številu se udeležuje razprav in pazljivo spremlja njihov potek.

Ljudje, ki so bili neposredno prizadeti od delovanja vojnih dobičkarjev, uslužbenci njihovih podjetij itd., s pričevanjem postavljajo na laž vsa obupna izvijanja in zvijačne mahinaeije, s katerimi skušajo vojni dobičkarji rešiti svojo, na protiljudski način pridobljeno imovino.

ZENICA

Delavska mladina je pozvala na tekmovanje vso mladino Jugoslavije

V Zenici se je vršila te dni konferenca delavske mladine, ki ji je prisostvovalo okrog 1000 mladincev in mladink. Na konferenci je bil predčan izčrpen referat o sklepih 3. plenarnega zasedanja USAOJ-a in o nalogah, ki stojijo danes pred ljudsko mladino Jugoslavije. Mladinec Blago Jelič je v imenu mladincev železarne izjavil, da je mogoče v mehanični delavnici ustanoviti 10 do 12 mladinskih skupin, ki bi lahko v čezurnem delu izdelovale orodje za obdelovanje zemlje in obrtno orodje. Mladinec Burina je obljubil, da bo mladina iz livarne jekla udarniško delala. Mladinec Josipovič iz livarne železa je izjavil, da je mladinec livarjev malo, ampak da so se vsi odločili za tekmovanje. Risto Vukanovič je v imenu mladine iz strugarne izjavil, da so mladinci sklenili, da bodo tudi tekmovali in da bodo izdelali 2000 žebeljev za tračnice. Poleg tega bodo poleg dveh dni, ko bodo delali za obnovo, delali še en dan. S tem se bo finančni učinek zvišal za 600 do 7000 dinarjev. Popravili bodo tudi poškodovane orodje, s katerim bodo spomladali sami obdelovali zemljo. Ob koncu je delavska mladina v Zenici soglasno sklenila, da napove tekmovanje mladini FLRJ tako v proizvodnji kakor v pogledu vseh ostalih nalog, ki stojijo pred mladino. Izvoljena je bila komisija, ki bo izdelala program in pogoje tekmovanja. S konferenco so poslali brzojavko maršalu Titu, v kateri zeniška mladina obljublja, da bo sodelovala pri obnovi dežele.

—Ljudska Pravica.

NAROČNIKOM

Datum v oklepaju, na primer (April 30, 1946), poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Listnica uredništva

Zadnje čase smo prejeli več pism, v katerih nas rojaki vprašujejo, če imamo kakšno "slovensko ameriško knjigo" za učenje slovenskega ali pa angleškega jezika. Slovensko-angliško ali angleško-slovenske slovnice nimamo, kakor tudi ne besednjaka. Edini besednjak te vrste je dr. Kernov English-Slovene Dictionary, ki stane \$5. Kdor ga želi, naj piše na naslov: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair ave., Cleveland 3, Ohio.

Calumet, Mich., J. S.—Glejte gornje vrstice.

Fontana, Cal. J. Z.—Rokopise vračamo le, ako je priložena poštnina.

Članek o Mandžuriji je bil zanimiv, ampak bi bilo bolje osvoboditi Čiang Hsue-Lianga ali ne. To je zadeva Kitajcev. Toda dejstvo je, da so Kitajci z njim izgubili edino veliko osebnost, ki je priznana v Mandžuriji, ter da so radi tega morali pošiljati v osvobodeno pokrajino neznanen ljudji, katerih tamonjše ljudstvo ne priznava kot svojih.

MANDŽURJA SI ŽELI POSEBNIH SVOBODŠČIN

Napisel Owen Lattimore

Ako je imelo vodstvo Kuomintang namen držati mladega maršala v zaporu, bi bilo moralo poskrbeti za namestnika in mu še pred porazom Japoncem ustvariti dovolj močno pozicijo v Mandžuriji. Toda Kuomintang tega ni storil. Posledica je bila, da ljudstvo Mandžurije ni imelo nobenega spoštovanja do predstavnikov, katere je pošiljala tja kitajska centralna vlada. To so bili večinoma ljudje, katerim je centralna vlada zaupala, ker so se izkazali kot zvesti sovražniki komunistov — toda ljudstvo jih je navzlic temu smatralo kot tujece in jih ni priznalo.

Mandžurski narod bi hotel, da mu prednjačijo njegovi lastni prvaki, oni, ki so se borili proti Japoncem. Teh vlada noče priznati, toda komunisti so jih priznali — nobenega dvoma ne more biti o tem, da so mnogi teh prvakov že prej, za časa borbe, ustvarili zveze s komunisti. Nekateri so celo sami postali komunisti.

Danes je vsekakor položaj ta, da je kitajska centralna vlada našla v težko, ker je zamudila priliko, da si pridobi simpatije ljudstva s tem, da jim prizna nekaj avtonomije. Komunisti so priliko spretno izkoristili in sprejeli načelo, da velja ugoditi tem zahtevam in priznati Mandžuriji posebne svobodščine.

V Mandžuriji torej vidimo isto tragedijo kot v Grčiji in Perziji, v Indoneziji in v mnogih drugih krajih — namreč, da oni, ki bi si bili mogli z malimi koncesijami pridobiti srca in prijateljstvo naroda, niso znali izkoristiti prilike, ki se jim je nudila. Komunisti pa so pobrali žogo, ki se je izmuznila iz rok nasprotnikom, in so zdaj na poti k cilju.

Najbolj enostavni izgovor je seveda ta, da je Moskva vsega tega kriva. Toda izgovor je že star in obrabljen. Zgodovina ga nikakor ne bo upoštevala. V Kini je v mnogih zgodovinskih pokrajinah neizogibno, da se razvije močno gibanje, ki bo zahtevalo avtonomne pravice. Tako je v slučaju Mandžurije, tako bo tudi še drugje.

V igri politike pa je največja umetnost spoznati, kdaj je treba ubrati drugo smer in kateri politični koraki so postali neizogibni. In takrat jo je treba mahiniti v novo smer pred enim drugim. — ONA.

Vesti iz nove, prerrojene Slovenije in Jugoslavije

Vesti iz nove, prerrojene Slovenije in Jugoslavije. Ljudje, ki so bili neposredno prizadeti od delovanja vojnih dobičkarjev, uslužbenci njihovih podjetij itd., s pričevanjem postavljajo na laž vsa obupna izvijanja in zvijačne mahinaeije, s katerimi skušajo vojni dobičkarji rešiti svojo, na protiljudski način pridobljeno imovino.

ZENICA

Delavska mladina je pozvala na tekmovanje vso mladino Jugoslavije

V Zenici se je vršila te dni konferenca delavske mladine, ki ji je prisostvovalo okrog 1000 mladincev in mladink. Na konferenci je bil predčan izčrpen referat o sklepih 3. plenarnega zasedanja USAOJ-a in o nalogah, ki stojijo danes pred ljudsko mladino Jugoslavije. Mladinec Blago Jelič je v imenu mladincev železarne izjavil, da je mogoče v mehanični delavnici ustanoviti 10 do 12 mladinskih skupin, ki bi lahko v čezurnem delu izdelovale orodje za obdelovanje zemlje in obrtno orodje. Mladinec Burina je obljubil, da bo mladina iz livarne jekla udarniško delala. Mladinec Josipovič iz livarne železa je izjavil, da je mladinec livarjev malo, ampak da so se vsi odločili za tekmovanje. Risto Vukanovič je v imenu mladine iz strugarne izjavil, da so mladinci sklenili, da bodo tudi tekmovali in da bodo izdelali 2000 žebeljev za tračnice. Poleg tega bodo poleg dveh dni, ko bodo delali za obnovo, delali še en dan. S tem se bo finančni učinek zvišal za 600 do 7000 dinarjev. Popravili bodo tudi poškodovane orodje, s katerim bodo spomladali sami obdelovali zemljo. Ob koncu je delavska mladina v Zenici soglasno sklenila, da napove tekmovanje mladini FLRJ tako v proizvodnji kakor v pogledu vseh ostalih nalog, ki stojijo pred mladino. Izvoljena je bila komisija, ki bo izdelala program in pogoje tekmovanja. S konferenco so poslali brzojavko maršalu Titu, v kateri zeniška mladina obljublja, da bo sodelovala pri obnovi dežele.

—Ljudska Pravica.

NAROČNIKOM

Datum v oklepaju, na primer (April 30, 1946), poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Order your
Easter Flowers
Today

V elika noč ima svoj način priti predno jo pričakujete. Da si zagotovite kar želite v cvetlicah, oddajte vaše naročilo ZDAJ! Vas cvetličar vam v veseljem pomaga pri izbiri vsakega cvetličnega darila . . .

ZA VAŠE DRAGE, DOM, CERKEV, BOLNIKE IN ONE, KI NE MOREJO VEN

Spomnite se tudi na KORBAŽE!

Letos imamo izredno presenečenje za matere in hčere . . . dvojne korbaze, enake v vseh oziirih izven velikosti! Pripravljeni od cvetličarjev artistov . . . posebno za veliko noč.

SAY IT WITH **Flowers**

Your Florist can Wire Flowers Anywhere

